

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. วารสารวิชาการ, 5(5), 71 -74.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2522). คู่มือจริยศึกษา เล่ม 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมศาสนา.

_____. (2524). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ครุสภา.

_____. (2533). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

_____. (2544). ปทานุกรม ปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ธารักษ์

_____. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549 (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟิก.

กรมสามัญศึกษา. (ม.ป.ป.). คู่มือปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐาน เรื่องความรับผิดชอบ.

กรุงเทพฯ: กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา.

ก่อ สวัสดิพาณิชย์. (2522). จริยธรรมในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี.

โกเศศ ค้วงอินทร์. (2538). ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนที่เกี่ยวกับวิธี
การปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2521). กิจกรรมในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: แสงรุ่งการพิมพ์.

คุรุรัตน์ จันทา. (2542). ผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเหตุผล อารมณ์ ที่มีต่อความรู้สึกการเห็น
คุณค่าในตนเองและความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จำรัส แพรพันธ์. (2548). ผลการให้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เจียรนัย ทรงชัยสกุล. (2539). เทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ฉัตรฤทัย บุรณากาญจน์. (2539). ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเหตุผล – อารมณ์ ที่มีต่อทัศนคติในการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนิเวศน์ธรรมาราม จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ชูชัย สมितिไกร. (2527). การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม. เชียงใหม่: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชำนาญ นิสารัตน์. (2524). หนังสือสังคมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช,

ไชยรัตน์ ปราณี. (2531). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และความรับผิดชอบต่องานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนสังคมศึกษา โดยการสอนแบบซินดิเคตกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ดวงหทัย แสงวิริยะ. (2544). ผลการใช้แผนการสอนแบบ 4 MAT ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบและเจตคติต่อการเรียน ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องประชากรศึกษาและการทำมาหากิน ระดับชั้นประถมศึกษา. ปรินิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

คุณฤทัย ทรัพย์บำรุง. (2529). ผลการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดรางบัว. ปรินิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เด่นดวง วราเวทย์. (2530). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเน้นทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล – อารมณ์เพื่อปรับเปลี่ยนมโนภาพเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาชั้นปี 1 วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์. ปรินิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ตะวัน แวงโสธรณ์. (2544). ผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีเชิงจิตวิทยาจริงกับการร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนประจำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ทิพรรัตน์ เสงตระกุล. (2540). ผลการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ทิพวรรณ กิตติพร. (2535). การให้คำปรึกษากลุ่ม. พิษณุโลก: ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิภา เลิศลือชัย. (2533). ผลของการบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ที่มีต่อความวิตกกังวลในการสอบของนักศึกษาเลขานุการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภา วิจิตรศิริ. (2525). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองแค. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญเดือน ปั่นแสง. (2535). ผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อความรับผิดชอบของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญโชติ แก้วแสนสุข. (2532). ผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเพศชายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดราชบพิตร กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประจักษ์ เล็กสวาสดี. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำ และความรู้สึกรับผิดชอบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประคินันท์ อุปรนัย. (2524). “หน่วยที่ 9 การพัฒนาความรับผิดชอบของเด็ก”, ใน เอกสารประกอบการสอน วิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 6-10. หน้า 176-177. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประดิษฐ์ เอกทัศน์. (2527). พฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 8 – 15 (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประทีป กระจายพันธ์. (2538). ศึกษาผลการใช้ตัวแบบบุคคลจริงและบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวิจิตรพิทย จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประกาศ ณ พิภู. (2537). ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผล – อารมณ์ ต่อทัศนคติต่อความเป็นหญิงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคำรพราวัณสงเคราะห์ จังหวัดเชียงราย. ปริญญาบัตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ปราณี นัยประยูร. (2544). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีพิจารณาเหตุผลและอารมณ์และการใช้โปรแกรมพัฒนาความคาดหวังในความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเข้าชั้นเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปิยานุช เสือสีนวน. (2545). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ เพื่อพัฒนาลักษณะการมุ่งอนาคตของนักเรียนที่มาจากครอบครัวแตกแยก โรงเรียนเทคนิคพัฒนาศึกษาอัสสัมชัญ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสกา. (2527). การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: พัทธอักษร.

_____. (2543). ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

พรรรัตน์ แก่นทอง. (2529). การใช้บทบาทสมมติพัฒนาความรับผิดชอบต่อชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร. ปริญญาบัตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พิจิตร พงษ์จินดาการ. (2525). การทดลองสอนความรับผิดชอบแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปริญญาบัตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร.

พิมฉวี จันทร์เพ็ญ. (2548). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครั้งแรก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุภาพร ทองเยี่ยม. (2536). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงานด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุทกวิทยาคม จังหวัดชลบุรี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รวิวรรณ ชินะตระกูล. (2537). หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.

วงศ์จันทร์ ธนาวิชิตฤกษ์. (2543). เปรียบเทียบระหว่างผลการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์กับเทคนิคแม่แบบที่มีต่อความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงการติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัชร ทรัพย์นิ. (2533). ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชร ชูระคำ. (2524). จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู.

วันทนา ถิระพุทธิชัย. (2544). ผลของการใช้โปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์และการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนเทคนิคจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัลลธิ เกียรติสีลังกุล. (2535). เปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัลภา ดวงทาม. (2539). ผลการใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรม เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเขาวไร่ศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิวัฒน์ รักษาเคน. (2531). ความสำนึกในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

- วิภา ทาโบราณ. (2542). ผลของการได้รับแรงเสริมตามทฤษฎีการวางเงื่อนไข ผลการกระทำเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์). วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วารณี บังคลัน. (2541). การศึกษาเปรียบเทียบวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมกับในเขตพื้นที่เกษตรกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรัญญา คู่ผาคติ. (2537). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิรินันท์ วรรัตนกิจ. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ กับความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์คาโนนิคอล. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมชาย ตรีทิพย์ศิริศิลป์. (2533). ผลของกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการพัฒนาความรับผิดชอบต่อน้ำที่ทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองหญ้าขาว จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2536). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับปรุงพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2514). การพัฒนาคุณภาพของประชากรไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.
- สุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2541). การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรง และความไม่เที่ยงตรง และความเชื่อมั่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุณีย์ ธีรดากร. (2523). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร.

- สุมิตรา สุประดิษฐ์ ณ อยุธยา. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้ชุดการเรียนการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุวรรณ ทองบัวงาม. (2533). การแนะแนวและการให้คำปรึกษากลุ่ม. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ. (2531). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา.
- โสริช โพธิ์แก้ว. (2523). การศึกษาเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภา จันทรกุล. (2535). ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทัยวรรณ เจริญสุข. (2534). การศึกษาความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการสาธารณสุข. ปรินูญานิพนธ์ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำพัน ทันสม. (2535). ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสรวงวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อัมพา อรุณพรหมณ์. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนกับการสอนตามคู่มือครู โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จังหวัดนนทบุรี. ปรินูญานิพนธ์ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เอกวิทย์ โทปุรินทร์. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ผ่านห้องเรียนเสมือนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) จังหวัดเชียงราย. ปรินูญานิพนธ์ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Atkinson, W. J. (1996). *Motive in fantasy, action and society*. New Delhi: Affiliated East West.
- Bacon, C. S. (1989). Teacher goal structures and student responsibility for learning: A student perspective. *Dissertation Abstracts International*, 46, 659.

- Becherer, J. J. (1982). *The effect of rational emotive therapy on academic achievement for community guidance and counseling*. New York: The college of William and Mary.
- Block, J. (1978). Effect of rational – emotive mental health program on poorly achieving disruptive high school student. *Journal of Counseling Psychology*, 2, 561-65.
- Butterworth, T. W. (1989). The relationship of two different methods of reporting pupil progress to the reading achievement school attitude and self responsibility of a sample of six grade pupils. *Dissertation Abstracts International*, 35, 2043-Aiochber.
- Corey, G. (1985). *Theory and practice of group counseling*. California: Brooks/Cole.
- Dyer, W. W., & Friend, J. (1975). *Counseling techniques at work*. Washington, D. C.: A.P.G.A.
- Ellis, A., & Harper, R. (1961). *A guide to rational living*. Hollywood: Wiltshire Books.
- Ellis, A., & Whiteley, J. M. (1979). *The theoretical and empirical foundations of rational emotive therapy*. California: Brooks/Cole.
- Flaherty, A. B., & Reutzell, T. (1965). *The study of ego and personality*. New York: McGraw - Hill
- Flippo, E. B. (1966). *Management: A behavioral approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- Howell, D. C. (1997). *Statistic methods for psychology* (4nd ed.). U.S.A.: Wadsworth.
- Kelman, L. (1963). The role of the group in induction of therapeutic change. *International Journal of Group Psychotherapy*, 13, 399-432.
- Mashler, B. E. (1969). *Group counseling*. New York: Mc Graw – Hill.
- Mekikibin, M. L. (1989). *Rational – emotive education for underproducing gifted children, effect on school adjustment factors*. Education. Oregon: University of Oregon.
- Mitton, B. L., & Dale, B. H. (1962). The development of responsibility in children. *The Child: A Book of Reading*, 46, 407-416.
- Mikulas, W. (1978). *Behavior modification*. New York: Harper & Row.
- Mouler, D. J. (1969). Differences in social responsibility among various groups of college students. *Dissertation Abstracts International*, 31(2), 13-495.
- Ohlsen, A. A. (1970). *Group counseling*. New York: Harcourt Brace and World.
- _____. (1977). *Group counseling* (2nd ed.). New York: Holt Rinehart and Winston.
- Patterson, C. H. (1980). *Theories of counseling and psychotherapy* (3rd ed.). New York: Harper and Row.

- Thurman, C. W. (1983). Effect of rational – emotive treatment program on type A Behavior among college student. *Journal of Counseling Psychology*, 48(2), 417 – 423.
- Trolzer, J. P. (1977). *The counselor and the group, integrating therapy, training and practice*. Monterey California: Brooks/Cole.
- Shertzer, B., & Shelley, C. S. (1968). *Group counseling in fundamental of counseling*. New York: Houghton Mifflin.
- Skilling, R. N. (1997). A study of the relationship of family life to the academic success of student from single-parent families Michigan State University. *ProQuest-Dissertation Abstracts*, 58(1), 53.
- Wiggins, J. A. (1994). *Social psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Zolie, K., Stone, C. L., & Lehr, E. (1980). Cognitive behavioral intervention in school discipline, a preliminary study. *The personal and Guidance Journal*, 59, 81.